

विरोधामाषः — ६३
विरोधोक्तिः — ६४
विशेषः — ६५
स त्रिविधः ।

विशेषोक्तिः — ६६
विषमं — ६७
तत् त्रिविधं ।

विषादनं — ६८
व्याघातः — ६९
स द्विविधः ।
व्याजनिन्दा — १००
व्याजस्तुतिः — १०१
स द्विविधः ।

व्याजोक्तिः — १०२
व्यतिरेकः — १०३
शुद्धापह्नुतिः — १०४
श्लेषः — १०५

स च त्रिविधः । प्रकृतानेकविषयः १ अप्रकृतानेकविषयः २ प्रकृताप्रकृतानेकविषयः ३ ।

सदर्थनिदर्शना — १०६
सन्देहः — १०७
समं — १०८
तत् त्रिविधं ।

समाधिः — १०९
समासोक्तिः — ११०
समुच्चयः — १११

स द्विविधः ।
सम्बन्धातिशयोक्तिः — ११२
लक्षणभेदेन सा द्विधा ।

सम्भावनं — ११३
सहोक्तिः — ११४
सामान्यं — ११५

सारः — ११६
सूत्रं — ११७

स्तोकोक्तिः — ११८
स्वभावोक्तिः — ११९

“आभाषत्वं विरोधस्य विरोधामाष इत्यते” । ६३
“विरोधोक्तिः श्लेषगुणं कविनाविष्कृतं यदि” । ६४
“विशेषः व्यातमाधारं विनाप्याधेयवर्णनं ।
विशेषः सोऽपि यद्येकं वस्त्वनेकत्र वर्ण्यते ।
किञ्चिदारम्भतोऽशक्यवस्त्वन्तरङ्गातिश्च सः” । ६५
“कार्याजनिर्विशेषोक्तिः सति पुष्कलकारणे” । ६६
“विषमं वर्ण्यते यत्र घटनानुरूपयोः ।
विरूपकार्यस्योत्पत्तिरपरं विषमं मतं ।
अनित्यस्याप्यवामिष्वेत्तदित्यर्थसमुद्यमात्” । ६७
“इत्यमाख्यविषयार्थसंप्राप्तिश्च विषादनं” । ६८
“स्याद्याघातोऽन्यथाकारि तथाकारि क्रियेत चेत् ।
सौकार्येण निबद्धापि क्रियाकार्यविरोधिनः” । ६९
“निन्दया निन्दया व्यक्तित्वाजनिन्देति गीयते” । १००
“उक्तिर्याजस्तुतिर्निन्दास्तुतिभ्यास्तुतिनिन्दयोः” । १०१

“व्याजोक्तिरन्यहेतुतया यदाकारस्य गोपनं” । १०२
“व्यतिरेको विशेषश्चेदुपमानोपमेययोः” । १०३
“शुद्धापह्नुतिरन्यस्यारोपार्थो धर्मेनिष्ठः” । १०४
“नानार्थसंश्रयः श्लेषो वर्णावर्णोभयाश्रयः” । १०५

“विभावनं सम्यङ्ज्ञानं फलं सुहृदनुग्रहः” । १०६
“स्यात् स्मृतिभ्रान्तिसन्देहेस्तदङ्गलङ्घनं त्रिवयं” । १०७
“समं स्याद्वर्णनं यत्र द्वयोऽप्यनुरूपयोः ।
सारूप्यमपि कार्यस्य कारणेन समं विदुः ।
विना यत्नेन तत्सिद्धिर्यदर्थः कर्तुमुद्यमः” । १०८

“समाधिः कार्यसौकर्यं कारणान्तरसन्निधेः” । १०९
“समासोक्तिः परिष्फूर्तिः प्रकृते प्रस्तुतस्य चेत्” । ११०
“बहूनां युगपद्भजां भावगुम्फाः समुच्चयः ।
अहं प्रथमिकाभाजामेककार्यान्वयोऽपि सः” । १११

“सम्बन्धातिशयोक्तिः स्यादयोगे योगकल्पनं ।
योगेऽप्ययोगसम्बन्धातिशयोक्तिरित्यर्थः” । ११२
“सम्भावनं यदीदं स्यादित्यहोऽन्यस्य सिद्धये” । ११३
“सहोक्तिः सहभावश्चेद्भासते जनरञ्जनः” । ११४
“सामान्यं प्रकृतस्यान्यतादात्म्यं सदृशैर्गुणैः” । ११५

“उत्तरोत्तरमुल्लेखः सार इत्यभिधीयते” । ११६
“सूत्रं पराशयाभिज्ञे तरसाकृतचेष्टितं” । ११७

“स्तोकोक्तिर्यत्र लोकोक्तिः स्यादर्थान्तरगर्भिता” । ११८
“स्वभावोक्तिः स्वभावस्य जात्यादिष्वस्य वर्णनं” । ११९

कठिनाः सति भवति कराः सरोजकुमाराः ।
अजस्य गृहगतो जन्म निरोहस्य हतदिग्धः । स्व-
पतो जगत्कस्य याथार्थ्यं वेद कस्तव । वल्लभोत्-
सङ्गसङ्गेन विना हरिणचक्षुषः । राकाविभावरी-
जानिर्विषज्वालाकुलो भवेत् । नयनयुगासेचनकं
मानसवृत्त्यापि दुष्प्रापं । रूपमिदं मदिराद्या
मदयति हृदयं दुर्गोति च मे” । ६२

“विनापि तन्वि हारेण वक्तोऽनौ तव हरिणौ” । ६३
“हृषापेहि परच्छेत्रादिति वक्ति स सूचनं” । ६४
“गते सूर्येऽपि दीपस्यास्तमश्चिन्दन्ति तत्कराः ।
अन्तर्वहिः पुरः पश्चात् सर्वदिशश्चपि सैव मे ।
त्वां पश्यता मया लब्धं कल्पवृक्षनिरीक्षणं” । ६५

“हृदि खेहृदयो नाभूत् स्मरदीपे ज्वलत्पि” । ६६
“क्षिप्रं शिरीषमृदङ्गी क्व तादृङ्मदनञ्चरः ।
कीर्त्तिं प्रसूते धवलां श्यामा तव कृपाणिका ।
भक्षाशया हि मङ्गलां दृष्ट्वाऽखुस्तेन भक्तितः” । ६७

“दीपसुदीपयेद्यवावतावनिर्वाण एव सः” । ६८
“यैर्गत् प्रीयते हन्ति तैरेव कुसुमैः स्मरः ।
दया चेद्द्वाल इति मय्यपरित्यज्य एव ते” । ६९
“विधे स निन्द्यो यस्ते प्रागेकमेवाहरश्चिरः” । १००

“कः स्वर्धनि विवेकस्ते नयसे पापिनी दिवं ।
साधु दूति पुनः साधु कर्त्तव्यं किमतः परं ।
यन्मदर्थं विलूनासि दन्तैरपि नखैरपि” । १०१
“सखि पश्य गृहारागपरागैरस्मि धूसरा” । १०२

“श्रैणा इवोन्नताः सन्तु किन्तु प्रकृतिकोमलाः” । १०३
“नार्यं सुधांशुः किं तर्हि व्योमगङ्गासरोरुहः” । १०४
“सर्वतो माधवः पायात् स यो गङ्गामदीधरत् ।
अजेन तन्मुखं तुल्यं हरिणा हतशक्तिना ।
उच्चरद्भूरिकोलाजः श्रुयुमे वाहिनीपतिः” । १०५

“उदयमेव सविता पद्मेऽप्ययति त्विषं” । १०६
“पङ्कजं वा सुधांशुर्व्येद्यस्माकन्तु न निर्णयः” । १०७
“खानुरूपं कृतं पद्महारिण कुचमण्डलं ।
नीचप्रमता लक्ष्मि जलजायास्तवोचिता ।
युक्तो वारुणाभोऽयं भूपतेर्वारुणार्थिनः” । १०८

“उल्लिखिता च कुलटा जगामालक्ष्य भावुमान्” । १०९
“अयमैन्द्रीमुखं पश्य रत्नसुखमिति चन्द्रमाः” । ११०
“नश्यन्ति पश्चात् पश्यन्ति अश्रयन्ति च तव दिग्धः ।
लं शीलं वयो विद्या धनञ्च मदयत्वमुं” । १११

“सौधायानि पुरस्यास्य स्पृशन्ति विधुमण्डलं ।
त्वयि दातरि राजेन्द्र सङ्गुमाद्रियामहे” । ११२
“यदि श्रेष्ठोऽभवद्भक्ता कथिताः स्युर्गुणास्तव” । ११३
“दिगन्तमगमत्तस्य कीर्त्तिः प्रवर्धयिभिः सह” । ११४
“मल्लिकाचितधम्मिल्लाखारचन्दनचर्चिताः ।
अविभाषाः सुखं यान्ति चन्द्रिका अभिसारिकाः”

॥ ११५ ॥
“मधुरं मधु पीयूषं तस्मात् तस्मात् कवेर्वचः” । ११६
“मयि पश्यति सा केऽऽः सीमन्तमणिमाह्वयितुं” ।
११७

“मुञ्ज एव जानीते मुञ्जकाचरणं सखे” । ११८
“कुरङ्गैरन्तराङ्गलैः सन्ध्याकैः समीक्ष्यते” । ११९